

més reconegudes fins a les considerades més marginals, com el hip-hop. De les més arriscades a les més tradicionals.

A noms considerats estrella del festival, com els de The Chemical Brothers –un dels més esperats d'aquesta edició–, De La Soul o The Durutti Column, es poden afegir els d'Edan & Insight, dos renovadors de l'escena *underground*, i els de DJ Yoda i Cut Chemist, uns prestidigitadors dels plats, així com l'última revelació anglesa, la cantant M.I.A., que afegeix elements de dancehall en les seves actuacions. A més de noms com els de Róisín Murphy, vocalista de Moloko, Jamie Lidell, Afra i Noah 23.

L'electrònica, la principal targeta de presentació del Sónar, es mou entre els grups d'estil més inclassificable i els més emocionals, els més ballables o els més populars. I, a l'altra banda de la balança, els grups que entren al festival prescindint de l'electrònica més pura i que s'acosten més al rock i el pop, alguns dels quals, com The Durutti Column, representen l'interès pel *revival* rocker.

Una de les constatacions que fa que el Sónar sigui vist com una barreja d'interessos és l'aportació que el festival fa en aquesta edició a l'any de la gastronomia. La ironia musical prendrà forma amb intervencions que tenen els estris de cuina com a instruments i que, segons com es miri, podrien recordar les cassolades populars dels últims temps contra la guerra, fins a la manipulació que un grup austríac, la Vegetable Orchestra, fa amb la conversió de verdures en instruments, que, malgrat el so, no se salven, finalment, d'anar a parar a la cassola del foc.

Per tercer any, l'Auditori s'afegeix al Sónar amb la fusió de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC) amb Richie Hawtin, DJ Rupture i Doseone, a més d'interpretar un repertori centrat en el concepte del paisatgisme amb el corresponent suport visual, tenint en compte que l'espai Randonée, un passeig pel paisatgisme del segle XXI, analitza les possibilitats del paisatge a través dels nous mitjans.

El Sónar de dia –polèmic per les protestes dels veïns del Raval pròxims als espais d'actuació–, disposa de cinc escenaris: el Sonar Village, el SonarLab, el SonarComplex, el Sonorama i l'escenari Hall, a més de les àrees d'exposició i divulgació, com el SonarCinema, conferències i debats i el SonarMatica.

És en el Sónar de dia que es fa un repàs a les propostes més recents de l'electrònica, l'electro, el hip-hop, el pop electrònic, el post-rock, el concretisme digital, el folk electrònic i el jazz experimental amb l'actuació de noms com Khonnor, Midaircondo, FS Blumm, Vert, Tape, Goodiepal, Munk, Artificial, Noze, Booka Shade, Hot Chip, General Electrics, World's End Girlfriend, Tatsuki o Mocky.

El Sónar posa en contacte durant tres dies i tres nits els seguidors de les últimes tendències amb els artistes internacionals més rellevants. Adreçat a un públic inquiet, i curiós, el certamen augmenta cada any la participació de nous artistes d'última generació, de professionals i d'algunes empreses que tenen un paper influent en el sector de les músiques i les arts electròniques. La majoria veuen la trobada més com una fira del sector que no pas com un festival.

Andreu Sotorra

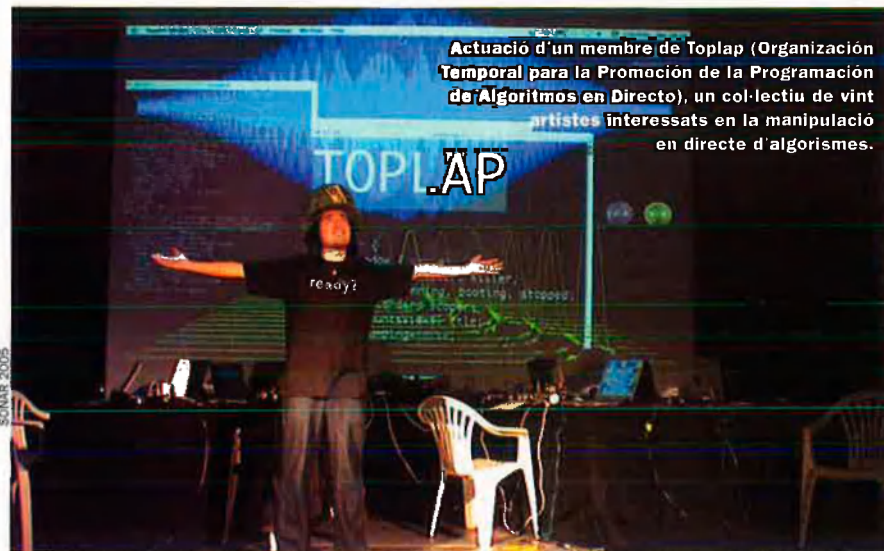
Penseu que la traducció us ha fet perdre l'escriptura, que hauríeu escrit molta més poesia i més prosa si no haguéssiu traduït tant?

—No podria imaginar-me a mi mateix sense traduir. Per a mi la traducció és un estímul per a la creació. La traducció és la convivència de la llengua i l'esperit creatiu. Traduir poesia és fer poesia i traduir prosa també va molt a favor de la creació.

—Què traduiu a hores d'ara?

—Els *Aforismes de Zürau*, de Kafka, que no són ben bé aforismes. És el que feia quan em van donar la notícia del premi. Vaig pel 101 i me'n falten només vuit. Kafka és ideal per traduir, perquè és difícil però clar. Una vegada l'has entès, pots entrar-hi molt bé. Els editarà la nova editorial Arcàdia i seran precedits per un text de Roberto Calasso, el capítol final del seu llibre *K.*, traduït de l'italià per una altra persona.

—Com és que no figureu en la nòmina dels històrics traductors de Kafka al català, la de Lluís Solà, Ga-

“Ens vam haver d'obrir pas amb moltes deficiències”

L'escriptor Feliu Formosa (Sabadell, 1934) és el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes 2005. Òmnium Cultural n'ha triplicat la dotació fins als 30.000 euros gràcies a un ajut de la Generalitat de Catalunya.

briel Ferrater, Ricard Torrents, Josep Murgades i Joan Fontcuberta?

—No ho sé. Això és pura casualitat. Jo en aquella època traduïa més al castellà. Per Joan Vinyoli, a Labor, Joan Oliver, a Aymà, i Esther Tusquets, a Lumen. També vaig traduir a Seix & Barral. M'he dedicat a la traducció des del 1962 gràcies a José Agustín Goytisolo, que em va facilitar-ne l'accés, i després, a Joan Vinyoli. En català, el 1966 vaig treure a Proa *A la paret escrita en guix: poesia alemanya de combat*, amb Artur Quintana, el primer llibre de poesia alemanya publicat després de la Guerra Civil amb l'original inclòs. La nostra generació va viure durant la postguerra en una mena de desert. Va ser la primera generació que no havia conegut els

anys de la República. Jo no vaig escriure en català fins als vint-i-cinc anys. Ens vam haver d'obrir pas amb moltes deficiències educatives. Va ser una lluita titànica per descobrir alguna veritat.

—Acabeu de publicar *A contra-temps*, dietari del 1995 i 1997 que inicia la col·lecció de narrativa de l'editorial Perifèric, de Catarroja. La solapa diu que és una continuació dels diaris anteriors, però a nosaltres ens sembla que té un caire diferent d'*El present vulnerable* (1979). A més, hi ha un salt de setze anys entre els dos.

—Són dietaris molt diferents dels publicats el 1979. El del 79 era l'anàlisi d'una situació dramàtica personal i era com si hi hagués un personatge del qual s'analitzaven les relacions personals. Hi parlava de literatura, traducció i teatre, però bàsicament de la lluita per aconseguir unes relacions personals estables. L'he rellegit ara, tenia la idea que s'aguantava poc i m'ha agradat. El del 1979 és post-Franco, postcomunisme i post-68 i de la pèrdua de la meua primera companya, des d'una situació de soledat. El llibre pot mantenir un interès com a document d'aquell moment. Hi ha una presència de gent amb la qual vaig tenir una relació freqüent, com Vinyoli, el Vinyoli que traduïa Rilke i escrivia *Passeig d'aniversari*, *Domini màgic* i *A hores petites*. El d'ara és típic, normal, de reflexions literàries i, a vegades, de l'estat d'ànim.

—A qui li hagués donat el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes i no el va obtenir?

—A Joan Vinyoli.

—Penseu que és un dels grans poetes de la literatura catalana?

—Sí. Me'l sento molt pròxim. Pertany a la línia de Salvat-Papasseit, Maragall, Rosselló-Pòrcel i Màrius Torres, que és la meua, no la de Riba i Foix, amb tots els respectes perquè són poetes importants. Que és la línia de Machado. O Miguel Hernández. O García Lorca. Són uns talents absolutament incomprendibles. El coneixement del llenguatge i la musicalitat i profunditat de Miguel Hernández semblen incomprendibles en una persona de la seva formació. Neruda, en canvi, és molt admirable, però no hi torno gaire per aquesta cosa torrencial i retòrica que té.

Lluís Bonada